

Konserveringsrapport

Föremål

Kosackfana för Kievs stadsmilis ST 27:209

Tekniska data

Dukens mått före konservering

Dukens mått efter konservering

Höjd: 112 cm (strumpa spikad på stång)

108 cm (strumpa lossad från stång)

(taftens fullständiga vådbredd 105 cm)

Bredd: Fragmentets bredd 94 cm (inklusive strumpa). Rekonstruerad bredd 210 cm

Material och teknik

Sidentaft och intarsia

Tillstånd före åtgärd

Fanan är rapporterad som "Finns ej" i 1986 års förvarigs-, konserverings-, och depositionsloggare för ST men återfanns under kosackprojektet 2010 sekundärt och felaktigt spikad på stång ST 27:241 a. De två H-J-avbildningarna avslöjar inte fanans form. Men enligt M. E. Saltykov-Shchedrinbibliotekets avbildning har fanans ursprungligen varit entungad. Enligt 1685 års rustkammars inventarium beskrivs fanan som "Blå taftsfahna, wydh staken är blått lerftt, och mitt på är guult sönderrifuit korss, ... halfmona och en Stierna..." Intarsians rätsida återfinns något förvånande på fanans yttre sida varvid spekulationen att fanan vänts upp och ned vid ett tidigt skede dvs. innan H-J:s avbildningar utfördes. (Mot detta kan invändas att man i Statens Trofésamling ofta kan se exempel på att intarsiatekniken utförts från båda sidor utan hänsyn till rätsida eller avigsida). Inte heller några fällor kan avslöja vad som en gång har utgjort inre respektive yttre sidorna då stadkanter återfinns både i fanans överkant och underkant. Dagens skadebild stämmer väl överens med H-J:s avbildningar. Sidentaften är mycket nedbruten och ett stort bortfall av material har skett. Ungefär 50 % av fanan återstår. Inga spår av den entungade formen kan skönjas i sömmar etc. Ett stort fragment var fäst på stången med ett häftstift. Vid närmare undersökning av inslagstrådarna kunde detta tillsammans med ytterligare ett mindre fragment pusslas tillbaka i det stora tomrum som fanns i övre stångsidohörnet. Tydliga diagonala blekskador har i stångsidans övre korsarm övergått till kraftigt nedbrutet sidan. Nedbrutet sidan återfinns på flera ställen i fanans nederdel. En iögonfallande rad av fläckar (troligen rostfläckar) i fanans nederdel syns redan på H-J:s ena avbildning. Av fläckarna återstår idag stora hål som troligen uppkommit, efter många års förvaring, då fanan legat rullad runt den egna stången. Tjugo dubbla hål och 3 stora hål som härrör från en tidigare spikning löper längs linnestrumpan.

Åtgärder

Måttagning och fotografering före konservering.

- Färgning av sidencrepelin och Zwicky militärsilke med Zenith yllefärg.
- Konsultation av enhetscheferna över Enheten fakta och föremål, Carl Zarmén och Andreas Ohlsson, om en eventuell särtagning av duk och stång varvid det beslutades att detta skulle göras.

Fragment, fäst på stängen med ett häftstift, lossades och placerades tillbaka på rätt plats.

- Färgfällningstest (fuktat fragment i press under 24 tim).
- Provrengöring före och efter konservering av två separata fragment.
- Våtrensning (Berol 784 1g/ 1 H₂O) samt utslätning och tillrättaläggning av fragment.
- Torkning under övervakning.
- Montering mellan två lager infärgat crepelin.
- Måttagning och fotografering efter konservering.

Konserveringsmaterial / metoder

Sidencrepelin och Zwicky militärsilke infärgat i Zenith yllefärger.

Tillstånd efter åtgärd

Fanan är rengjord utslätad och stabiliserad. Blekskador återstår. Fanan kan ställas ut enligt Loan Indemnity Forms kravspecifikation utan ytterligare konserveringsåtgärder.

Dokumentation

1685 års Rustkammare Inventarium s 284.
Hoffman-Johnsons avbildningar

Litteratur

Савчук, Юрій, ОДИССЕЯ КОЗАЦЬКИХ ПРАПОПІВ, Savchuk, Yurii, THE ODYSSEY OF COSSACK FLAGS

Övrigt

Rengöringsrapport. Se bilaga I.
Bilder före och efter konservering. Se bilaga II.

Arbetet utfört av

Förberedande åtgärder: Lena Engquist Sandstedt
Våtrensning: Lena Engquist Sandstedt
Sömnadskonservering: Lena Engquist Sandstedt
Dokumentation och konserveringsrapport: Lena Engquist Sandstedt

Tidsåtgång

4 veckor

Datum och signatur

2012-05-29 LES

Rengöring	Bilaga I (sid. Sidan 1 av 2)
ST nr	<i>ST 27:209</i>
Föremålstyp	<i>Fana för Kievs stadsmilis</i>

TORR RENGÖRING

*Lätt
dammsugning
av fanans yttre
sida under nät*

Övrigt: *Fanan lossades från den stång som den sekundärt (felaktigt) spikats fast på.*

ÖVRIGA FÖRBEREDELSE

Färgåktstest: *Avjoniserat vatten, filterpapper c. 24 timmar.*

Skydd av bemålade partier: *---*

Säkring av fragment:
*Fanan skyddad med
urtvättat crepelin och
tyngder under
rengöringen.*

Åtgärder på stång och tännlikor: *Inplastad stafett i kanalen under rengöring och torkning*

Övrigt: *Fanan rengjordes på Melinexfilm*

VÅT RENGÖRING *2012-04-12 (LES)*

Vätning

Vatten:	1 h
Vatten, typ	
Tvättlösning:	1 h
Vatten, typ	

Tvätt

Antal tvättlösningbad:	<i>2 st</i>
Vatten, typ <i>avjoniserat</i>	

Torkning

Plant på Melinexfilm

Tid för våtrengöring: *6 h*

Tid för torkning: h *över natten*

Rengöring	Bilaga I (sid. Sidan 2 av 2)
ST nr	<i>ST 27:209</i>
Föremålstyp	<i>Fana för Kievs stadsmilis</i>

Bearbetning av tvättgods

☒ I tvättbad	Utan tvättbad
☒ Svampning med tvättsvamp	
Framsida <i>1</i> ggr	
Baksida <i>ggr</i>	

Övrigt

Sköljning

Sköljbad
☒ Genomstrilning <i>5</i> ggr
Vatten, typ <i>avjoniserat</i>

Tvättlösning

Vattenledningsvatten	1
Avjoniserat vatten	<i>5</i> l

Använd tensid

Anjontensid	g/l H ₂ O
Nonjontensid	g/l H ₂ O
Anjon- + nonjon-tensid	<i>1</i> g/l H ₂ O

Tvättbadets temperatur *25* °C

Antiredepositionsmedel

---	g/l H ₂ O
-----	----------------------

Tvättaktivt ämne

Tensidens produktnamn	<i>Berol 784</i>
Tillverkare	<i>Akzo Nobel</i>
Tensidens kemiska benämning	<i>Alkyl aryl sulpho-nate, fatty alcohol ethoxylate</i>

PH-mätning

☒ Indikatorsticka
PH-mätare 691 Methrom
Annan PH-mätare Sentron 3000 ytelektrod

PH-mätning / Textilens yta *5,3-5,7* pH

Mätvätska ST	pH-värde	Vätskans färg och fällning efter 24 timmar
Ren tvättlösning	pH	
Vättningsbad	pH	
Tvättlösning / Efter uppsvampning	<i>c. 5</i> pH	<i>mätning av standardets inre sida.</i>
1:a sköljningen / Efter uppsvampning	<i>c. 5,5</i> pH	-"- -"- -"
2:a sköljningen / Efter uppsvampning	<i>c. 5,5</i> pH	-"- -"- -"
3:e sköljningen / Efter uppsvampning	<i>>5,5</i> pH	-"- -"- -"
4:e sköljningen / Efter uppsvampning	<i>> 6</i> pH	

Bilaga II

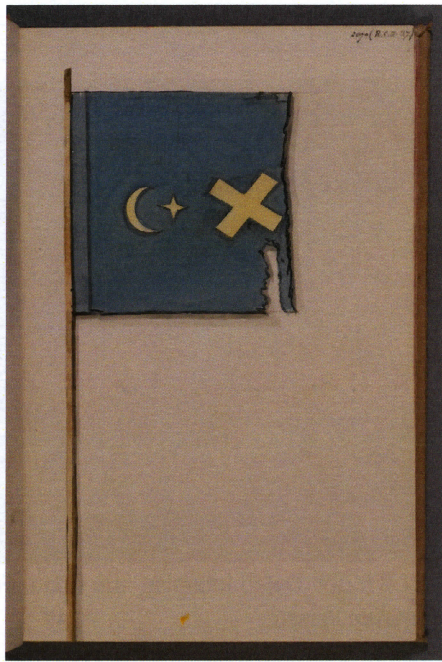

Bild 1. H-J XXVII:209 a

Bild 2. H-J XXVII:209 b

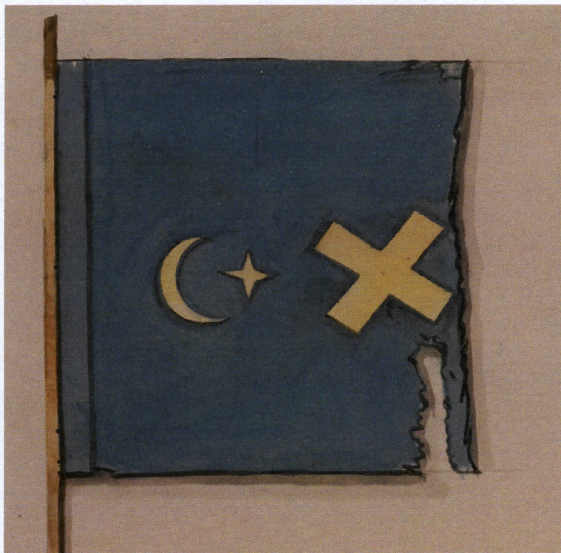

Bild 3. Detalj H-J XXVII:209 a

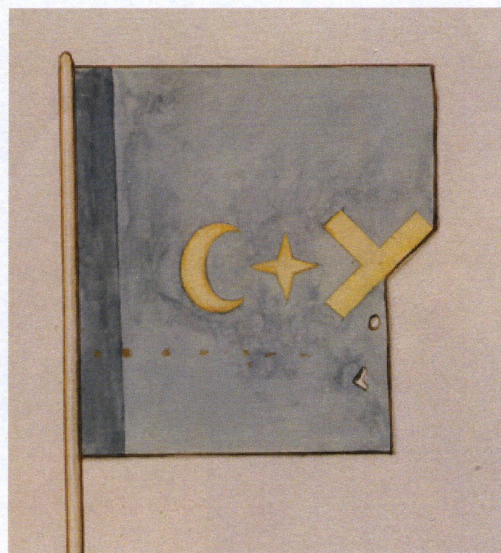

Bild 4. Detalj H-J XXVII:209 b

Bild 5. ST 27:209 före konservering. Inre sidan.
Åke Persson

Bild 6. ST 27:209 .Detalj intarsian inre sidan. Foto: Per-
Foto: Per-Åke Persson

Bild 7. ST 27:209. Detalj. Separat fragment fastsatt med ett häftstift på den sekundära stängen

Bild 8. ST 27:209. Fanans dubbla lik sekundärt spikad.

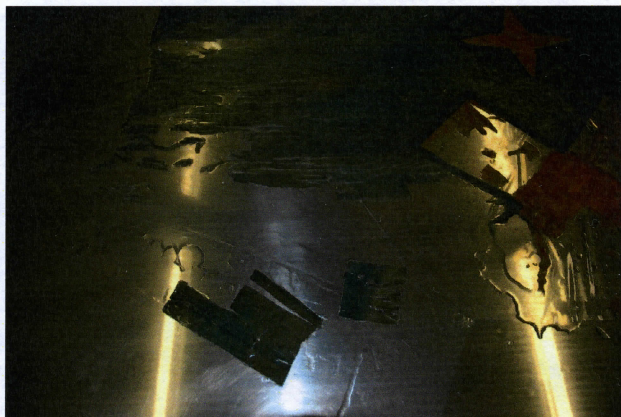

Bild 9. ST 27:209. Separat fragment utslätat under våtrengöring.

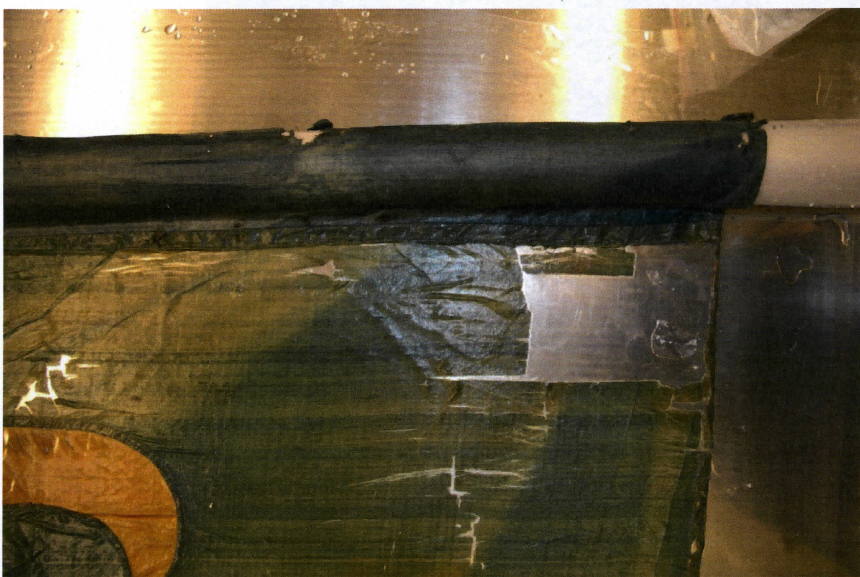

Bild 10. ST 27:209. Detalj. Tomrum efter två lossade fragment i övre stångsidhörnet.

Bild 11. ST 27:209. Detalj. Två lossade fragment tillbakalagda

Bild 12. ST 27:209. Fanan mellan två lager infärgat sidencrepelin.

Bild 13. ST 27:209 inre sidan efter konservering.

Bild 14. ST 27:209 yttre sidan efter konservering.